

BACHELOROPLEIDING

ARABISCHE TAAL EN CULTUUR

FACULTEIT DER GEESTESWETENSCHAPPEN

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

QANU
Catharijnesingel 56
PO Box 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0725

© 2020 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT OVER DE BACHELOROPLEIDING ARABISCHE TAAL EN CULTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	5
SAMENSTELLING VAN HET PANEL.....	5
WERKWIJZE VAN HET PANEL	6
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL.....	11
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING	15
BIJLAGEN	31
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN.....	33
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA.....	35
BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA	36
BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN	39

Dit rapport is vastgesteld op 16 maart 2020

RAPPORT OVER DE BACHELOROPLEIDING ARABISCHE TAAL EN CULTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Dit rapport volgt het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2018).

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING

Bacheloropleiding Arabische taal en cultuur

Naam van de opleiding:	Arabische taal en cultuur
Internationale naam:	Arabic Language and Culture
CROHO-nummer:	56040
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	- Major Arabische Studies - Major Middle Eastern Studies
Locatie(s):	Amsterdam
Variant(en):	voltijd, deeltijd
Onderwijstaal:	Nederlands, Engels
Vervaldatum accreditatie:	01/05/2020

Het bezoek van het visitatiepanel Regiostudies aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam vond plaats op 16-20 september 2019.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Universiteit van Amsterdam
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 4 maart 2019 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de bacheloropleiding Arabische taal en cultuur beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. P. (Peter) Van Nuffelen, research professor Cultural History of the Ancient World aan de Universiteit Gent (België) [voorzitter];
- Prof. dr. A. (Umar) Ryad, professor in Arabic and Islamic Studies aan de KU Leuven (België);
- Prof. dr. E.J.C. (Eibert) Tigchelaar, hoogleraar verbonden aan de Onderzoekseenheid Bijbelwetenschap en de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen van de KU Leuven (België);
- Prof. dr. G. (Gunnar) De Boel, gewoon hoogleraar in Vergelijkende Taalkunde, Griekse Taalkunde en Nieuwgriekse en Byzantijnse Letterkunde aan de Universiteit Gent (België);
- R.A. (Rianne) Clerc-de Groot MA, docent Klassieke Talen aan het Cygnus Gymnasium in Amsterdam;
- G.M. (Gerieke) Prins, bachelorstudent Geschiedenis, met een focus op Sociale Geschiedenis en migratiegeschiedenis en een minor in Latijns-Amerikastudies, aan de Universiteit Leiden [studentlid];

- Em. prof. dr. C.H.M. (Kees) Versteegh, emeritus hoogleraar Arabisch en Islam aan de Radboud Universiteit [referent Arabisch en Midden-Oostenstudies, Universiteit van Amsterdam];
- Prof. dr. J. (Jaap) Wisse, professor of Latin Language & Literature aan Newcastle University (Groot-Brittannië) [referent GLTC en Oudheidstudies, Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit Amsterdam].

Het panel werd ondersteund door drs. M. (Mariëlle) Klerks die optrad als secretaris.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

De beoordeling van de bacheloropleiding Arabische taal en cultuur aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam was onderdeel van de visitatiegroep Regiostudies. In de periode maart 2019 tot en met november 2019 beoordeelde het panel in totaal 38 opleidingen aan vijf universiteiten: Radboud Universiteit, Universiteit Leiden, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam en Rijksuniversiteit Groningen.

De bezoeken aan de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam werden vanwege samenwerking in de ACASA-programma's gecombineerd.

Het visitatiepanel bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. P. (Peter) Van Nuffelen, research professor Cultural History of the Ancient World aan de Universiteit Gent (België) [voorzitter];
- Prof. dr. D.M. (Diederik) Oostdijk, hoogleraar English Literature aan de Vrije Universiteit Amsterdam;
- Prof. dr. A. (Umar) Ryad, professor in Arabic and Islamic Studies aan de KU Leuven (België);
- Prof. dr. E.J.C. (Eibert) Tigchelaar, hoogleraar verbonden aan de Onderzoekseenheid Bijbelwetenschap en de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen van de KU Leuven (België);
- Prof. dr. G. (Gunnar) De Boel, gewoon hoogleraar in Vergelijkende Taalkunde, Griekse Taalkunde en Nieuwgriekse en Byzantijnse Letterkunde aan de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. I. (Inge) Brinkman, professor in African Studies aan de Vakgroep Afrikaanse Talen en Culturen van Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. G. (Gert) Buelens, gewoon hoogleraar English and American Literature aan de Vakgroep Letterkunde van de Universiteit Gent (België);
- Dr. D. (Diana Bullen) Presciutti, senior lecturer in Kunstgeschiedenis, director of Global Studies en director van het Interdisciplinary Studies Centre aan de University of Essex (Groot-Brittannië);
- R.A. (Rianne) Clerc-de Groot MA, docent Klassieke Talen aan het Cygnus Gymnasium in Amsterdam;
- Dr. D. (Dario) Fazzi, docent Noord-Amerika Studies en International Studies aan de Universiteit Leiden;
- Prof. dr. A.F.R. (Ann) Heirman, hoogleraar Chinese Taal en Cultuur aan de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. A. (Axel) Holvoet, hoogleraar aan het Institute of the Languages and Cultures of the Baltic van Vilnius University (Litouwen);
- Prof. dr. V. (Vincent) Houben, hoogleraar Geschichte und Gesellschaft Südostasiens aan de Humboldt Universität Berlin (Duitsland);
- Prof. dr. E.M.H. (Helena) Houvenaghel, hoogleraar Spaanse Taal en Cultuur aan de Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. D. (Daeyeol) Kim, professor aan het Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INaLCO) van de Université Sorbonne Paris Cité (Frankrijk);
- L. (Lotte) Metz MA, docente Grieks en Latijn aan het Stedelijk Gymnasium Nijmegen;
- Prof. dr. J. (John) Nawas, professor in Arabic and Islamic Studies aan de KU Leuven (België);
- Prof. dr. A. (Andreas) Niehaus, hoogleraar Japanse Taal en Cultuur aan de Vakgroep Talen en Culturen (afdeling Zuid- en Oost-Azië) van de Universiteit Gent (België);

- Prof. dr. J.L.M. (Jan) Papy, gewoon hoogleraar, verbonden aan de Onderzoeksgroep Latijnse Literatuur van de KU Leuven (België);
- Dr. N.A. (Nicolet) Boekhoff-van der Voort, docent Islamstudies en coördinator Graduate School for the Humanities aan de Radboud Universiteit;
- C. (Charlotte) van der Voort, derdejaars bachelorstudent Griekse en Latijnse Taal en Cultuur, en pre-masterstudent Nederlandse Taal en Cultuur, aan de Universiteit Leiden [studentlid];
- L. (Lara) van Lookeren Campagne, bachelorstudent Midden-Oosten Studies aan de Universiteit van Amsterdam [studentlid];
- G.M. (Gerieke) Prins, bachelorstudent Geschiedenis, met een focus op Sociale Geschiedenis en migratiegeschiedenis en een minor in Latijns-Amerikastudies, aan de Universiteit Leiden [studentlid];
- E.L. (Emma) Mendez Correa, bachelorstudent Griekse en Latijnse Taal en Cultuur aan de Universiteit Leiden [studentlid];
- Prof. dr. L.P. (Lars) Rensmann, hoogleraar European Politics and Society aan de Rijksuniversiteit Groningen [referent International Studies en Russian Studies, Universiteit Leiden].
- Em. prof. dr. C.H.M. (Kees) Versteegh, emeritus hoogleraar Arabisch en Islam aan de Radboud Universiteit [referent Arabisch en Midden-Oosten studies, Universiteit van Amsterdam];
- Prof. dr. H. (Harco) Willems, hoogleraar Egyptologie aan de KU Leuven (België) en directeur van de Leuvense opgravingsmissie in Dayr al-Barshā (Midden Egypte) [referent Oude Nabije Oostenstudies, Universiteit Leiden];
- Prof. dr. J. (Jaap) Wisse, professor of Latin Language & Literature aan Newcastle University (Groot-Brittannië) [referent GLTC en Oudheidstudies, Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit Amsterdam].

Voor elk bezoek is een (sub)panel samengesteld, waarbij rekening is gehouden met de expertise, onafhankelijkheid en beschikbaarheid van de panelleden.

Projectleider van de visitatiegroep Regiostudies was dr. Els Schröder, medewerker van QANU. Zij was tevens coördinerend secretaris van het panel tijdens het bezoek aan de Radboud Universiteit en tijdens het eerste bezoek aan de Universiteit Leiden. Om de consistentie van de beoordelingen te waarborgen bezocht zij ook de start- en slotvergaderingen van het panel van de andere bezoeken en las en becommentarieerde elk conceptrapport. Tijdens haar verlofperiode werd zij bij het bezoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam en Universiteit van Amsterdam, en bij het tweede bezoek aan de Universiteit Leiden vervangen door dr. Irene Conradie, bij het bezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen door dr. Anna Sparreboom. Hierbij werden nauwlettend de bevindingen tijdens de verschillende bezoeken geïkt.

Verschillende secretarissen ondersteunden het panel: drs. Trees Graas (medewerker van QANU) bij het bezoek aan de Radboud Universiteit; drs. Mariette Huisjes (freelance medewerker van QANU) bij het eerste bezoek aan de Universiteit Leiden en het bezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen; drs. Erik van der Spek (freelance medewerker van QANU) bij het tweede bezoek aan de Universiteit Leiden; drs. Mariëlle Klerks (freelance medewerker van QANU) bij het gecombineerde bezoek aan de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam. De QANU-projectleiders en secretarissen voerden regelmatig overleg, voorafgaand, tijdens en na afloop van elk bezoek.

Vorbereiding

Op 22 november 2018 vond een vooroverleg plaats met de voorzitter waarin de projectleider hem informeerde over de taakstelling en werkwijze van het panel in het algemeen en de rol van de voorzitter in het bijzonder, en een toelichting gaf op de van toepassing zijnde beoordelingskaders. Voorafgaand aan de bezoeken informeerde de projectleider de panelleden telefonisch en per e-mail over de taakstelling, algemene werkwijze en de formele kaders. Voor elke gespreksronde werden representatieve gesprekspartners geselecteerd. Het bezoekprogramma is in dit rapport opgenomen als Bijlage 3.

De opleidingen schreven ter voorbereiding op de visitatie een zelfevaluatie-rapport. Deze werden na ontvangst door de projectleider gecontroleerd op kwaliteit en volledigheid en vervolgens doorgestuurd aan de panelleden. De panelleden bestudeerden de zelfevaluatie-rapporten en bijlagen en formuleerden op basis hiervan vragen en aandachtspunten ter voorbereiding op het bezoek. Ook formuleerden de panelleden per opleiding punten die hen in positieve zin opvielen.

Naast de zelfevaluatie-rapporten bestudeerde het panel voorafgaand aan het bezoek een selectie van eindwerken. Deze selectie werd gebaseerd op een lijst afgestudeerden van de periode 2016-2018, waarbij werd gezorgd voor een evenwichtige spreiding in cijfers, afstudeervarianten en begeleiders. Vanwege de hoeveelheid te beoordelen opleidingen aan de Universiteit van Amsterdam zijn niet vijftien maar twaalf scripties per opleiding geselecteerd. Voor de bacheloropleiding Arabische taal en cultuur zijn aanvullend nog acht extra scripties opgevraagd (zie Standaard 4 en Bijlage 4).

Bezoek

Bij de start van elk bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de eerste bevindingen en vragen en aandachtspunten werden besproken en waarin het panel afspraken maakte over de taakverdeling. De panelleden bespraken ook hun bevindingen ten aanzien van de (beoordeling van de) bestudeerde scripties.

Tijdens het bezoek heeft het panel eveneens onderwijs- en toetsmateriaal en verslagen van de opleidings- en examencommissie bestudeerd. Een overzicht van het bestudeerde materiaal is opgenomen in Bijlage 4. Het panel sprak met studenten en docenten, het management en verantwoordelijken, alumni en vertegenwoordigers van de examencommissie. Vertegenwoordigers van de opleidingscommissie namen deel aan het gesprek met docenten en studenten. Tevens bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopspreekuur. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

Het panel gebruikte het laatste deel van het bezoek voor een intern overleg om de voorlopige bevindingen vast te stellen. Ter afsluiting gaf de voorzitter een korte mondelinge toelichting aan alle belangstellenden, waarin hij de belangrijkste observaties van het panel deelde.

Er vonden in verschillende sessies ontwikkelgesprekken plaats waarin panelleden en vertegenwoordigers van de opleidingen met elkaar in gesprek gingen over ontwikkelingen bij de betreffende opleidingen (zie Bijlage 3, dag 3 en 4 van het bezoekprogramma). De uitkomsten van het ontwikkelgesprek zijn in een apart verslag vastgelegd en afgestemd met het panel. Dit verslag publiceren de opleidingen zelf.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat vervolgens voor aan de projectleider voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de projectleider het rapport naar de faculteit met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De feitelijke onjuistheden werden na overleg tussen de projectleider en de voorzitter door de secretaris gecorrigeerd. Vervolgens werd het rapport door het panel vastgesteld en toegestuurd aan de Faculteit der Geesteswetenschappen en aan het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een *associate degree*-, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Voldoet

De opleiding voldoet op de standaard aan basiskwaliteit.

Voldoet ten dele

De opleiding voldoet in belangrijke mate aan basiskwaliteit op de standaard maar er zijn verbeteringen nodig om volledig aan de standaard te voldoen.

Voldoet niet

De opleiding voldoet niet aan basiskwaliteit op de standaard.

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities gehanteerd voor de beoordeling van de opleiding als geheel:

Positief

Op alle standaarden 'voldoet'.

Positief onder voorwaarden

Standaard 1 'voldoet' en maximaal op twee standaarden een 'voldoet ten dele' waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Negatief

In de volgende situaties:

- 'voldoet niet' op een of meer standaarden;
- 'voldoet ten dele' op Standaard 1;
- 'voldoet ten dele' op een of twee standaarden waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- op drie of meer standaarden 'voldoet ten dele'.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De bacheloropleiding Arabische taal en cultuur beoogt studenten op te leiden tot arabisten en Midden-Oostendeskundigen die hedendaagse vraagstukken kunnen beantwoorden. De opleiding combineert intensief taalverwervingsonderwijs met de bestudering van de cultuur van de regio, waarbij de nadruk ligt op de moderne Arabische wereld met daarbij veel aandacht voor politieke en maatschappelijke verhoudingen.

De opleiding biedt een volledig palet aan onderdelen aan die een student via twee trajecten (majoren) opleidt tot een volwaardig arabist of Midden-Oostendeskundige. De opleiding is hierbij georiënteerd op de hedendaagse Arabische wereld en het Midden-Oosten. De opleiding profileert zich daarnaast in Nederland met name door een hoog niveau van taalverwerving en relatief veel aandacht voor literatuur. Ook de inbedding binnen de rijke Amsterdamse onderzoekstraditie op het gebied van Midden-Oostenstudies is uniek te noemen en vormt naar het oordeel van het panel een uitstekende randvoorwaarde. Het panel vindt het profiel duidelijk en sterk. Wel kan de opleiding de aansluiting van het profiel op de (eisen van) de arbeidsmarkt nog explicieter uitwerken.

Het panel is verder eveneens tevreden over de beoogde leerresultaten (eindtermen). Deze voldoen aan de facultaire vereisten en zijn voor wat betreft de beoogde kennis en vaardigheden toegespitst op de twee verschillende majoren. De beoogde leerresultaten van elk van de beide majoren weerspiegelen op adequate wijze het niveau en de oriëntatie van een wetenschappelijke bacheloropleiding. Tevens zijn zij in voldoende mate afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en goed afgestemd op de verwachtingen van het vakgebied en op de internationale eisen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het panel is tevreden over de onderwijsleeromgeving van de opleiding. Het programma (van beide majoren) vertoont een mooie opbouw en inhoudelijke samenhang en de inhoud ervan dekt de beoogde leerresultaten adequaat af. In lijn met haar ambities bevat het programma, in het bijzonder dat van de major Arabische Studies, een relatief genereus percentage taalverwerving. Daarbij heeft het panel grote waardering voor de nadruk die wordt gelegd op het Egyptisch dialect. Het panel is van mening dat het Caïro-programma voor de taalverwerving en als nadere kennismaking met de regio een zeer waardevolle en cruciale rol speelt. De major Middle Eastern Studies biedt een mooi samengesteld en interessant geheel van thematisch ingestoken modules, waarbij studenten grondige kennis van de politieke, religieuze en maatschappelijke aspecten van het Midden-Oosten vergaren en daarbij een interdisciplinair perspectief ontwikkelen. Studenten bouwen tevens basale kennis van het Arabisch op. Het panel meent dat een minor Aanvullend Arabisch, waarbij studenten hun basale taalvaardigheidsniveau Arabisch kunnen verhogen, deze groep studenten nog completer en waardevoller kan maken voor het werkveld. Tevens adviseert het panel de opleiding te onderzoeken of het Caïro-programma (met een aangepaste invulling) ook structureel mogelijk gemaakt kan worden voor de studenten Middle Eastern Studies.

Het panel is van oordeel dat de onderzoeksintensieve benadering van de opleiding en de expliciete aandacht voor wetenschapsfilosofie goed passen bij een academisch georiënteerde bacheloropleiding, evenals de interactieve onderwijsmethode. De training in academische vaardigheden is tot tevredenheid van het panel recentelijk geïntensiveerd en het panel moedigt de opleiding aan de resultaten van de intensivering goed te blijven monitoren. Het panel is verder tevreden over de op communicatie gerichte insteek bij het taalverwervingsonderwijs en over het gebruik van de 'Amsterdamse methode' met een geïntegreerde aanpak. De ingezette werkvormen zijn gevarieerd, soms vernieuwend en uitstekend gekozen en zijn bovendien in lijn met de gehanteerde onderwijsmethoden en -benadering. Studenten worden daarnaast intensief en adequaat begeleid bij de studie en tijdens het scriptieproces door een zeer bevoegen team van goed gekwalificeerde docenten met een uitstekend ((inter)nationaal en Amsterdams) netwerk. Wel meent het panel dat nog meer en vroegtijdige aandacht voor arbeidsmarktorientatie belangrijk is met het

oog op de keuzemomenten binnen de opleiding en een goede afstemming van het leerpad van de student op zijn of haar ambities.

Alles overziend, is het panel van oordeel dat de opleiding haar studenten (bij beide majoren) een goede onderwijsleeromgeving biedt die hen in staat stelt om de beoogde leerresultaten te behalen.

Standaard 3: Toetsing

Het panel concludeert dat de opleiding de toetsing grotendeels conform de degelijke facultaire richtlijnen organiseert en vormgeeft. De toetsdossiers bevatten de juiste handvatten voor een goede kwaliteitsbewaking van de toetsen. Om te kunnen fungeren als adequaat borgingsinstrument, zou het toetsplan van de opleiding volgens het panel echter nog verder uitgewerkt moeten worden.

Het panel is van oordeel dat de toetsing binnen de opleiding valide, betrouwbaar en transparant is en de beoogde leerresultaten van de opleiding (van beide majoren) adequaat afdekt. De opleiding maakt gebruik van een mooi gevarieerd palet aan passende toetsvormen. De studenten zijn bovendien tevreden over de toetsing en beoordeling, al vinden zij de toetsdruk aan de hoge kant. Ook over de toetsing in de eindfase (scriptie) is het panel tevreden. Hierbij ziet het panel nog wel ontwikkelingsmogelijkheden, met name als het gaat om het borgen van de onafhankelijkheid van de tweede beoordelaar binnen een relatief kleine opleiding, en ten aanzien van de procedure rondom de beoordeling. Het panel beveelt de opleiding in dit verband aan naast het afzonderlijke formulier waarop elke beoordelaar zijn onafhankelijke oordeel dient te geven, ook gebruik te maken van een derde formulier voor het vastleggen van het eindoordeel. Op dit derde formulier zou tevens vermeld dienen te worden hoe het eindoordeel tot stand is gekomen.

De examencommissie van het College of Humanities (CoH) is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de toetsing binnen de bacheloropleiding Arabische taal en cultuur. De commissie beschikt over een proactieve instelling en de nodige ambities ten aanzien van haar borgingsverantwoordelijkheden. Aan de hand van een aantal gerichte borgingsactiviteiten, die noodgedwongen langs tamelijk globale lijnen plaatsvinden, en daarnaast via generieke maatregelen met een breedtewerking, borgt de CoH-examencommissie de kwaliteit van de toetsing in belangrijke mate. Wel deelt het panel de mening van de CoH-examencommissie dat een actieve, stelselmatige en systematische evaluatie van de toetskwaliteit van de vakken (anders dan de scriptie) de borging van de toetskwaliteit binnen de opleiding nog verder kan versterken. Daarbij is uiteraard een belangrijke voorwaarde dat de CoH-examencommissie beschikt over de daarvoor benodigde tijd en middelen.

Het panel heeft de positieve aspecten van de opleiding op deze standaard afgewogen tegen de aspecten waarop nog verbetering mogelijk is. Daarbij komt het panel tot de conclusie dat de positieve aspecten het zwaarst wegen. Doorslaggevend hierbij zijn de goede kwaliteit van de toetsing (inclusief de scriptie), de adequate dekking door de toetsen van de beoogde leerresultaten en de proactieve instelling van de CoH-examencommissie.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

Op basis van een selectie van recent voltooide scripties en de gesprekken met alumni stelt het panel vast dat studenten de beoogde leerresultaten behalen. De scripties zijn relevant en interessant voor het vakgebied en laten een passend niveau zien. In het bijzonder getuigen zij van een goed taalniveau Arabisch. Met het herziene programma verwacht het panel een verdere verbetering te zien in de kritische omgang met Arabische bronnen in de scripties. Afgestudeerden kijken met tevredenheid terug op de opleiding en stromen veelal door naar een aanpalende masteropleiding, waarbij de overstap moeiteloos verloopt.

Het panel beoordeelt de Standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Arabische taal en cultuur

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

De voorzitter van het panel, prof. dr. Peter Van Nuffelen, en de secretaris, drs. Mariëlle Klerks, verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 16 maart 2020

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Profiel en visie

De bacheloropleiding Arabische taal en cultuur beoogt studenten op te leiden tot arabisten en Midden-Oostendeskundigen die hedendaagse vraagstukken kunnen beantwoorden. De Universiteit van Amsterdam (UvA) heeft haar bacheloropleidingen moderne vreemde talen de afgelopen jaren samengebracht onder de noemer 'regiostudies' in het cluster Taal-, Cultuur- en Regiostudies (TCR). Sinds de transformatie tot opleiding binnen de TCR-structuur is de focus van het profiel van de opleiding enigszins aangepast. Voorheen lag de nadruk op Arabische letterkunde en taalkunde. Sinds studiejaar 2016-2017 combineert de opleiding intensief taalverwervingsonderwijs in sterkere mate met de bestudering van de cultuur van de regio. Hierbij ligt de nadruk op de moderne Arabische wereld met daarbij veel aandacht voor politieke en maatschappelijke verhoudingen.

De TCR-opleidingen bieden in beginsel zowel een regiomajor met een breder historisch, politiek en cultureel profiel als een major in taal & cultuur. De opleiding kent na de propedeuse twee vervolgotrajecten die gezamenlijk het profiel van de opleiding weerspiegelen:

1. Major Arabische studies (AS)

Deze major leidt de student op tot arabist. De zelfevaluatie beschrijft dat de student na afstuderen de Arabische taal beheerst op het niveau B2/B1 (afhankelijk van de specifieke vaardigheid) van het *Common European Framework of Reference* (CEFR). Verder kent de afgestudeerde de grote lijnen van de Arabische cultuurgeschiedenis met een accent op de moderne tijd, is hij of zij ervaren in het lezen en bestuderen van Arabische literatuur en in staat om grotendeels zelfstandig gebruik te maken van Arabische bronnen bij het beantwoorden van onderzoeksvragen.

2. Major Middle Eastern Studies (MES)

Deze major leidt de student op tot Midden-Oostendeskundige, eveneens met nadruk op de moderne tijd. De major wordt in samenwerking met de opleiding Hebreeuwse taal en cultuur aangeboden en kent een brede, interdisciplinaire benadering. De zelfevaluatie beschrijft dat de student na afstuderen de Arabische taal beheerst op het niveau A1/A2 (afhankelijk van de specifieke vaardigheid) van het *Common European Framework of Reference* (CEFR). Daarnaast beschikt de alumnus over gevorderde kennis van de politieke, religieuze en maatschappelijke problematiek in de regio en is in staat hiernaar op interdisciplinaire wijze onderzoek te doen. Bovendien is de afgestudeerde geoefend in groepswork en in staat te functioneren in een Engelstalige academische omgeving.

Het panel stelt vast dat de opleiding zich, naast haar oriëntatie op de moderne tijd, binnen Nederland met name op twee punten onderscheidt van haar zusteropleidingen. Ten eerste profileert de opleiding zich op het gebied van de taalverwerving en aandacht voor literatuur. Studenten krijgen reeds vanaf het eerste studiejaar de basis van zowel het gesproken als geschreven Arabisch onderwezen. Hierin is de opleiding uniek binnen Nederland. Tijdens het bezoek vertelden de studenten het panel dat zij speciaal vanwege deze focus op taalvaardigheid en literatuur voor de opleiding hadden gekozen en niet voor één van de zusteropleidingen. Ten tweede onderscheidt de opleiding zich door haar inbedding binnen de rijke Amsterdamse onderzoekstraditie (organisatorisch ondergebracht in het Amsterdam Centre for Middle Eastern Studies (ACMES)) op het gebied van Midden-Oostenstudies. Deze inbedding vormt volgens het panel een uitstekende randvoorwaarde voor de opleiding.

Het panel is van mening dat de opleiding zich onderscheidend positioneert binnen Nederland. Het panel vindt het prijzenswaardig dat de opleiding binnen de kaders van de faculteit in staat is twee trajecten aan te bieden en dat zij daarbij bovendien veel ruimte weet te bieden aan taalonderwijs op een hoog niveau. In relatie tot het accent dat het profiel legt op de moderne tijd, merkt het panel op dat de oudheid en de premoderne tijd voor het discours over de moderne tijd van waarde kan zijn. Met het oog hierop geeft het panel de opleiding ter overweging mee om in bepaalde modules aandacht te besteden aan de verbinding van klassieke, premoderne en moderne ideeën.

Het panel stelt verder tot zijn tevredenheid vast dat de opleiding over goede interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties beschikt. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking met het Nederlands-Vlaams Instituut in Caïro (NVIC) (zie verder Standaard 2) en, binnen de faculteit, met de opleiding Hebreeuwse taal en cultuur in verband met het verzorgen van de major Middle Eastern Studies. Daarnaast maakt de opleiding gebruik van haar positionering binnen Amsterdam door contact te onderhouden met organisaties en bedrijven die affiniteit met het vakgebied of de opleiding hebben. Voor wat betreft het beroepsperspectief kan bijvoorbeeld gedacht worden aan advies- of beleidsfuncties bij overheden, in de media of het bedrijfsleven of aan een wetenschappelijke carrière. Het panel adviseert de opleiding om de aansluiting van het profiel op de (eisen van) de arbeidsmarkt nog wat explicieter uit te werken.

Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten van de opleiding (eindtermen, zie Bijlage 1) zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregeling (OER) 2018-2019. Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten conform het beleid van de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (UvA) zoals verwoord in het Facultair rapport onderwijsvisitaties (2018-2019), bestaan uit a) één set eindtermen die gelden voor alle bacheloropleidingen en betrekking hebben op het academische denken en werkniveau, aangevuld met b) een set opleidingsspecifieke eindtermen. De set met opleidingsspecifieke eindtermen is onderverdeeld in eindtermen voor de afstudeerrichting Arabische Studies en eindtermen voor de interdisciplinaire afstudeerrichting Middle Eastern Studies. Door de aanpassing in de focus van het profiel, zijn de eindtermen voor de afstudeerrichting Arabische Studies met ingang van studiejaar 2016-2017 meer dan voorheen gericht op cultuurgeschiedenis en taalsociologie (in plaats van taalkunde). Ook is het beoogde taalvaardigheidsniveau lichtelijk naar beneden toe bijgesteld naar overwegend niveau B2/B1 (afhankelijk van de specifieke vaardigheid) van het *Common European Framework of Reference (CEFR)*, dat het panel nog steeds relatief hoog vindt.

Het panel heeft de beoogde leerresultaten bestudeerd en is hierover tevreden. De beoogde leerresultaten van beide majoren zijn naar het oordeel van het panel in lijn met de Dublin descriptor en voor wat betreft niveau en oriëntatie adequaat voor een wetenschappelijke bacheloropleiding. Zij vormen daarnaast een goede reflectie van het profiel van de opleiding. De beoogde leerresultaten zijn bovendien in voldoende mate afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en goed afgestemd op de verwachtingen van het vakgebied. Een van de beoogde leerresultaten beschrijft bijvoorbeeld dat studenten na afronding van de opleiding 'in staat zijn om de eigen kennis en het eigen inzicht op dusdanige wijze toe te passen op vakspecifieke vraagstukken, dat dit een professionele benadering van de aan de opleiding gerelateerde werkvelden/beroepen laat zien, en verder beschikt over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en het oplossen van problemen op het vakgebied van de opleiding'. Tevens is het panel van mening dat de beoogde leerresultaten adequaat zijn afgestemd op de internationale eisen. Studenten zijn na afronding van de opleiding bijvoorbeeld in staat om publicaties op het vakgebied van de opleiding die zijn opgesteld in het Nederlands, Engels of de doeltaal van de opleiding (Arabisch) te interpreteren en in de eigen oordeelsvorming te betrekken.

Overwegingen

De opleiding biedt een volledig palet aan onderdelen aan die een student via twee trajecten (majoren) opleidt tot een volwaardig arabist of Midden-Oostdeskundige. De opleiding is hierbij georiënteerd op de hedendaagse Arabische wereld en het Midden-Oosten. De opleiding profileert zich daarnaast

in Nederland met name door een hoog niveau van taalverwerving en relatief veel aandacht voor literatuur. Ook de inbedding binnen de rijke Amsterdamse onderzoekstraditie op het gebied van Midden-Oostenstudies is uniek te noemen en vormt naar het oordeel van het panel een uitstekende randvoorwaarde. Het panel vindt het profiel duidelijk en sterk. Wel kan de opleiding de aansluiting van het profiel op de (eisen van) de arbeidsmarkt nog explicieter uitwerken.

Het panel is verder eveneens tevreden over de beoogde leerresultaten (eindtermen). Deze voldoen aan de facultaire vereisten en zijn voor wat betreft de beoogde kennis en vaardigheden toegespitst op de twee verschillende majoren. De beoogde leerresultaten van elk van de beide majoren weerspiegelen op adequate wijze het niveau en de oriëntatie van een wetenschappelijke bacheloropleiding. Tevens zijn zij in voldoende mate afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en goed afgestemd op de verwachtingen van het vakgebied en op de internationale eisen.

Conclusie

Bacheloropleiding Arabische taal en cultuur: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoet'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Programma: opzet

De voltijdvariant van de opleiding beslaat drie studie jaren van elk 60 EC en bestaat uit de volgende vaste onderdelen: propedeuse (60 EC), major (72 EC), minor (30 EC), wetenschapsfilosofie (6 EC) en de bachelorscriptie (12 EC). In Bijlage 2 is een schematisch overzicht van het programma van de opleiding opgenomen. Het jaar kent twee semesters die elk zijn onderverdeeld in twee blokken van acht weken (elk 12 EC) en een derde blok van vier weken (6 EC). Voor de deeltijdvariant geldt dat studenten in overleg met de studieadviseur en/of tutor een eigen studieprogramma op maat samenstellen van 30-42 EC per jaar.

De opzet van het programma kenmerkt zich door een geleidelijke opbouw in complexiteit van de leerstof en de verwachte mate van zelfstandigheid van studenten. De gemeenschappelijke propedeuse legt de basis voor de twee verschillende majoren en bestaat uit een combinatie van intensief taalverwervingsonderwijs Arabisch en een inleiding in en kennismaking met de Arabische cultuur, de geschiedenis en de politiek van het Midden-Oosten en de islam. Tevens wordt een start gemaakt met de opbouw van academische vaardigheden. Aan het einde van het eerste jaar maken studenten een keuze voor ofwel de major Arabische Studies (AS), ofwel de interdisciplinaire, grotendeels Engelstalige major Middle Eastern Studies (MES). In het eerste geval ontwikkelen studenten zich vanaf het tweede jaar aan de hand van verdere Arabische taalverwerving, verfijning en verdieping stapsgewijs verder als arabist en leren zij gebruik te maken van Arabische bronnen. Studenten die voor de major MES kiezen, krijgen na de propedeuse daarentegen geen vakken meer op het gebied van Arabische taalverwerving. In deze major ligt vanaf het tweede studiejaar de nadruk op het ontwikkelen van bredere thematische kennis en analytische vermogens als Midden-Oostenskundige. Studenten van beide majoren volgen in het derde studiejaar een keuzetraject binnen de minorruimte gericht op verbreding of verdieping en sluiten de opleiding vervolgens af met een scriptie.

Programma: inhoud en samenhang

Het panel heeft zich op grond van de vakbeschrijvingen in de studiegids en studiehandleidingen, de leerdoelen, de gehanteerde literatuur en de gesprekken tijdens het bezoek een beeld van de inhoud van het programma gevormd. Het panel constateert dat de programma's van beide majoren inhoudelijk up-to-date zijn en de beoogde leerresultaten afdekken. Het stelt verder vast dat er achter

het programma een consistente visie zit, waarbij aan de hand van vijf duidelijk gestructureerde en samenhangende leerlijnen de verschillende componenten van de studie door het programma heen systematisch aan de orde komen. De inhoudelijke kern van het programma van beide opleidingstrajecten (majoren) is ondergebracht in de drie leerlijnen Arabische taalvaardigheid en taalsociologie, Arabische cultuur en geschiedenis en Arabische literatuur. De samenstelling van deze leerlijnen is voor de beide trajecten verschillend. Daarnaast delen de beide trajecten de leerlijnen Wetenschapsfilosofie en Academische vaardigheden, die slechts op onderdelen verschillen voor de beide majoren. Hieronder wordt eerst de traject-specifieke invulling van de eerste drie leerlijnen besproken, waarna vervolgens de invulling van de twee gedeelde leerlijnen wordt beschreven.

Binnen de propedeuse Arabische taal en cultuur & major Arabische Studies is de invulling van de traject-specifieke leerlijnen als volgt:

1. Leerlijn Arabische taalvaardigheid en taalsociologie (102 EC)

Deze leerlijn vormt het hart van het traject AS. De opleiding heeft ervoor gekozen bij de taalvaardigheid de praktische communicatie- en leesvaardigheid voorop te laten staan. Om die reden hanteert zij de 'Amsterdamse aanpak' in haar taalonderwijs, waarbij studenten eerst Egyptisch dialect (Caïreens) in transcriptie leren ('Taalvaardigheid Arabisch' 1 en 2) en daarna Standaard Arabisch. Het Caïreens dialect wordt in grote delen van de Arabische wereld namelijk goed begrepen. Tevens maken studenten vanaf de start van de opleiding kennis met Arabisch schrift. Vanaf het tweede semester van het eerste studiejaar start de opbouw van het standaard Arabisch ('Taalvaardigheid Arabisch' 3 en 4). Door tegelijkertijd te blijven converseren in het dialect, ontstaat er geen breuklijn, maar maken studenten zich de diglossische situatie van het Arabisch eigen. In de twee volgende studiejaar loopt de leerlijn taalvaardigheid door in vakken als Arabisch communiceren (communicatie-/ spreekvaardigheid), Modern Arabisch literair discours: leeslijst (leesvaardigheid), of Arabische literatuurkritiek, waarbij studenten onder meer leren een gesprek te voeren over Arabische literatuur en oefenen met het lezen en vertalen van literaire teksten. Daarnaast leren studenten binnen deze leerlijn de taalsituatie van de Arabische wereld goed kennen, leren zij taalkundige termen en concepten toe te passen op de Arabische taal en het gesproken Arabisch te transcriberen, analyseren en zowel taalkundig als maatschappelijk in context te plaatsen.

Een bijzonder onderdeel binnen deze leerlijn vormt het verplichte Caïro-programma dat studenten volgen in het eerste semester van het tweede jaar. Dit programma beslaat 30 EC en wordt, in samenwerking met het NVIC, aangeboden in Caïro. Via intensief contact tussen de opleiding en het NVIC wordt hierbij een goede afstemming van studieonderdelen geborgd. Studenten volgen taalvaardigheidsonderwijs (zowel dialect als standaard Arabisch) binnen een intensief, samenhangend programma. Studenten vertelden het panel dat zij vanwege het hogere startniveau van hun taalvaardigheid vergeleken bij dat van studenten van zusteropleidingen, onderwijs krijgen in een aparte Amsterdamse klas. Zodoende is het onderwijs volgens de studenten optimaal toegesneden op hun taalvaardigheidsniveau. Naast taalverwerving bevat het programma tevens onderdelen op het gebied van literatuur, cultuurgeschiedenis en politiek & maatschappij. Doordat de voertaal Arabisch is, ontstaat een krachtige leeromgeving. Het panel heeft veel waardering voor het Caïro-programma. De kennismaking met de levende taal en met het leven in de regio tijdens dit buitenlandverblijf is volgens het panel van grote waarde voor de verdere opleiding en is van wezenlijk belang voor het realiseren van een hoog taalvaardigheidsniveau (B1/B2 CEFR) binnen de leerlijn Arabisch. Ook de studenten zelf zijn zeer enthousiast over het programma. Wel adviseert het panel de opleiding om een goed alternatief in Amsterdam te ontwikkelen voor studenten die door omstandigheden niet in de gelegenheid zijn om aan het Caïro-programma deel te nemen. Gezien de grote waarde van het programma doet het panel de opleiding verder de suggestie om te onderzoeken in hoeverre dit buitenlandverblijf (met wellicht een aangepaste invulling) ook structureel mogelijk gemaakt kan worden voor de studenten met als major MES.

2. Leerlijn Arabische cultuur en geschiedenis (48 EC)

Deze leerlijn bestaat feitelijk uit twee subleerlijnen (Islam en Moderne Midden-Oosten) en loopt door het gehele programma heen. De leerlijn is ondergebracht in de eerstejaars modules 'Arabische

cultuur, islamitische beschaving' en de opleidingsoverschrijdende module 'Cultuur en maatschappij van het moderne Midden-Oosten', het tweedejaars Caïro-programma en de derdejaars module 'Koran en bronteksten'. Binnen de leerlijn bouwen studenten kennis op basisniveau op over de islam en het moderne Midden-Oosten. Hierbij komen het ontstaan van de islam, islamitische instellingen en discussies met betrekking tot de islam aan de orde en wordt ingegaan op de Arabische staten, de regionale organisatie, cultuur en politiek en conflict in het Midden-Oosten.

3. Leerlijn Arabische literatuur (54 EC)

Deze leerlijn vangt aan in jaar twee, als de basiskennis van het Arabisch is gelegd. De leerlijn start met de opleidingsoverschrijdende module 'Literatures of the modern Middle East', de module 'Modern Arabisch literair discours' (leeslijst) en met onderdelen binnen het Caïro-programma. Studenten doen binnen deze modulen globale kennis op van de Arabische literatuurgeschiedenis, waarbij deze binnen een bredere context wordt geplaatst. In het derde jaar concentreren studenten zich op de hedendaagse verhalende literatuur en bouwen zij hun kennis van de Arabische literatuur verder op tot een gevorderd niveau. De leerlijn wordt voortgezet met de modulen 'Arabische literatuurkritiek' en 'Koran en bronteksten'. In de laatstgenoemde module nemen studenten kennis van de culturele, maatschappelijke en literaire doorwerking van de koran. Hierbij worden tevens Arabische bronteksten behandeld. Studenten leren binnen de leerlijn op een literatuurwetenschappelijke wijze esthetische opvattingen over literatuur te verwoorden. Echter, het literatuuronderwijs draagt ook bij aan de kennis over grote maatschappelijke thema's in de Arabische wereld vanaf de tweede helft van de 20^e eeuw (bijv. nationalisme, gender) en aan het vergroten van de taalvaardigheid. Daarmee ontstaat volgens het panel een mooie samenhang met de taalverwervingsleerlijn en de leerlijn Arabische cultuur en geschiedenis. Het panel is van mening dat de manier waarop lezen en analyseren van literaire teksten in het programma is geïntegreerd een compliment verdient.

Binnen de propedeuse Arabische taal en cultuur en major Middle Eastern Studies is de invulling van de traject-specifieke leerlijnen als volgt:

1. Leerlijn Arabische taalvaardigheid en taalsociologie (30 EC)

Aangezien deze leerlijn start in de gemeenschappelijke propedeuse van de opleiding, ziet deze leerlijn er in het traject MES hetzelfde uit als het eerste deel van deze leerlijn binnen het traject AS. Studenten starten in het eerste semester eerst met Egyptisch dialect (Caïreens) in transcriptie ('Taalvaardigheid Arabisch' 1 en 2) en maken kennis met Arabisch schrift, waarna vanaf het tweede semester van studiejaar 1 gestart wordt met de opbouw van het standaard Arabisch ('Taalvaardigheid Arabisch' 3 en 4). Studenten bouwen binnen het traject MES hun Arabische taalvaardigheid op tot het basisniveau van A1/A2 CEFR, waarna het taalverwervingsonderwijs wordt afgerond.

2. Leerlijn Arabische cultuur en geschiedenis (66 EC)

Deze leerlijn vormt het eigenlijke hart van het traject MES. De leerlijn is omvangrijker dan binnen het traject AS en leidt in het traject MES op tot een gevorderd kennisniveau. Doordat binnen de leerlijn bij MES tevens meer verschillende discipline perspectieven worden samengebracht, ontstaat bovendien een nadrukkelijker interdisciplinaire oriëntatie. De leerlijn loopt door alle jaren van het programma heen en richt zich, zoals eerder beschreven, op relevante thematieken binnen het moderne Midden-Oosten en op de islam. Na het leggen van een basis met de eerstejaars module 'Arabische cultuur, islamitische beschaving' en de opleidingsoverschrijdende module 'Cultuur en maatschappij van het moderne Midden-Oosten', vindt in het tweede jaar verdere verdieping plaats. Studenten verdiepen hun kennis van de moderne geschiedenis van het Midden-Oosten en de politieke en economische krachten daarbinnen. Verder volgen zij een module over de politieke islam, twee modulen die in samenwerking met de opleiding Hebreeuwse taal en cultuur zijn ontwikkeld en die inzoomen op de verhouding tussen religie (Joodse en islamitische), de politiek en de wet, en een module over islamitische kunst en architectuur van de late oudheid tot heden. Studenten trainen in dit tweede jaar bovendien hun samenwerkingsvaardigheden binnen een onderzoeksproject dat zij in teamverband dienen uit te voeren. Het panel vernam tijdens het bezoek van de studenten dat bij dit project vaak een koppeling gemaakt wordt met de arbeidsmarkt. Zo voltooiden studenten

bijvoorbeeld een project dat uitmondde in een beleidsvoorstel voor een overheid met betrekking tot radicalisering in Zwitserland. Het panel waardeert het dat op een dergelijke organische manier een relatie met de relevante beroepspraktijk wordt gelegd. In het derde studiejaar wordt de leerlijn voortgezet met een opleidingsoverschrijdende module over de geschiedenis van de regio van de Middellandse zee en de verhoudingen van deze regio met Europa. Verder vergaren studenten kennis over en reflecteren zij kritisch op de culturele, maatschappelijke en literaire doorwerking van zowel de bijbel als de koran en de relatie tussen beide ('Bible & Quran'). De module 'Middle East Seminar', tenslotte, voert studenten in in actuele wetenschappelijke discussies binnen Midden-Oostenstudies en traint de onderzoeksvaardigheden verder. Doel is dat studenten via meerdere kleinere onderzoeken een onderzoeksagenda ontwikkelen op een bepaald onderwerp die als basis voor de scriptie kan dienen.

3. Leerlijn Arabische literatuur (18 EC)

Deze leerlijn vangt net als bij het traject AS aan in jaar twee met de opleidingsoverschrijdende module 'Literatures of the modern Middle East' en de module 'Modern Arabisch literair discours' (leeslijst). Daarna wordt de leerlijn in jaar drie nog beperkt voortgezet met de module 'Bible & Quran' (zie onder leerlijn Arabische cultuur en geschiedenis). In tegenstelling tot binnen het traject AS waar studenten een gevorderd niveau bereiken, doen studenten binnen het traject MES kennis van Arabische literatuur op basisniveau op.

Het panel stelt vast dat een substantieel deel van het onderwijs van de major MES in het Engels wordt aangeboden. Aangezien de major zich tot doel stelt studenten erop voor te bereiden om in een Engelstalige academische omgeving te functioneren en gezien de internationaal georiënteerde aard van het vakgebied is het panel het met de opleiding eens dat de keuze voor het Engels als onderwijstaal passend is.

Afgezien van bovenstaande drie leerlijnen die traject-specifiek zijn ingevuld, bestaat de opleiding nog uit de twee leerlijnen Wetenschapsfilosofie en Academische vaardigheden, die voor de beide trajecten grotendeels gelijk zijn:

4. Leerlijn Wetenschapsfilosofie (36 EC)

Deze leerlijn bestaat uit vier modulen waarvan er drie TCR-breed worden aangeboden. De leerlijn biedt inzicht in de historische ontwikkeling van opvattingen en methodes in de wetenschap en in het bijzonder van de geesteswetenschappen. Studenten worden daarnaast vertrouwd gemaakt met methoden en begrippen uit de regiostudies, waarbij tevens aandacht wordt besteed aan kritische reflectie op eigen ideeën en overtuigingen en aan het in een breder geesteswetenschappelijk kader plaatsen van eigen leergang en onderzoek. De leerlijn loopt tot tevredenheid van het panel door alle jaren van de opleiding heen tot en met de bachelorscriptie bij AS en het 'Middle East Seminar' bij MES. Het panel is positief over de expliciete aandacht in het programma voor wetenschapsfilosofie en vindt dat de opleiding met de invoering van deze leerlijn het advies vanuit de vorige visitatie om wetenschapsfilosofie beter in het curriculum te integreren adequaat heeft opgepakt.

5. Leerlijn Academische vaardigheden

De opleiding volgt voor haar onderwijs in academische vaardigheden het facultaire Kader academische vaardigheden College of Humanities. Vanuit dit kader wordt aan de opbouw van academische vaardigheden als onderzoek, schrijven, attitude, analytische methoden en technieken aandacht besteed. Dit gebeurt expliciet in de regio-specifieke werkgroepen van de TCR-brede modulen, bijv. De wereld van de mens en op een meer geïntegreerde wijze bij de andere modulen binnen de opleiding via het trainen van deze kennis en vaardigheden in opdrachten of papers. Dit gebeurt bij AS bijvoorbeeld binnen het Caïro-programma of bij de module Media Arabisch. Bij MES gebeurt dit bijvoorbeeld bij de module 'Sharia and Halakha and the Modernization of religious Law' of het 'Team Research Project'. Hierbij is bij beide trajecten sprake van een graduele toename in zelfstandigheid en complexiteit, waardoor studenten worden voorbereid op de afstudeerscriptie/*research project*. De docenten vertelden het panel dat training in academische schrijfvaardigheden recentelijk sterker is aangezet, onder meer via een extra paper bij het vak 'Media

Arabisch'. Ook is de opleiding bezig om de digitale mogelijkheden te creëren voor het geven van *peer feedback* op bijvoorbeeld de scriptie. Deze aandacht voor de verdere verbetering van de training in academische vaardigheden komt overeen met de wens die de studenten uitten tijdens het bezoek. Het panel is tevreden over de wijze waarop binnen de programma's aandacht wordt besteed aan de opbouw van academische vaardigheden en juicht de verdere intensivering van de training in academische schrijfvaardigheden toe.

Het panel constateert dat door de inbedding in de nieuwe TCR-structuur verschillende regio- of opleidingsoverstijgende modules voor verschillende TCR-opleidingen (waaronder de opleiding Arabische taal en cultuur) gezamenlijk worden aangeboden (bijv. De wereld van de mens: inleiding in de geesteswetenschappen of Cultuur & Maatschappij van het Moderne Midden-Oosten). Tijdens het bezoek heeft het panel vernomen dat studenten het gedeelde onderwijs in de regel als positief ervaren. Zij vinden het interessant om niet alleen op hun eigen specifieke vakgebied bezig te zijn, maar ook iets mee te krijgen van de bredere context. Hoorcolleges zijn bijvoorbeeld generiek, maar vaak worden werkgroepen regio- of opleidings specifiek ingevuld, of kan een student er via de keuze van onderwerpen voor bijvoorbeeld papers voor kiezen om in de bredere context te blijven, of juist vakspecifiek de diepte in te gaan. Het panel vindt dat de opleiding creatief omgaat met de inkadering binnen de TCR-structuur. Door bij de regio- en opleidingsoverstijgende vakken het generieke deel van het onderwijs aan te vullen met vakspecifieke inhoud ontstaat volgens het panel een mooi samenhangend geheel, waardoor deze modules daadwerkelijk een goed passend, integraal onderdeel vormen van het gehele programma. Dat studenten daarnaast de mogelijkheid wordt geboden om bij de keuze van bijvoorbeeld onderwerpen voor papers in de bredere context te blijven of zich juist meer vakspecifiek te concentreren, getuigt van een student-gerichte aanpak. Het panel merkt in dit verband wel op dat tweede- en derdejaars studenten van de opleiding wat herhaling constateren bij enkele modules die tevens open staan voor minor-studenten. Het panel adviseert de opleiding om te zoeken naar manieren waarop studenten van de opleiding, gezien hun voorkennis, bij deze modules wat sneller dieper op de stof kunnen ingaan.

In het derde studiejaar volgen studenten (van beide trajecten) een minor. Zij kunnen hierbij kiezen uit ongeveer 70 verschillende minoren. Ook kunnen studenten ervoor kiezen om 12 EC van de minorruimte in te vullen met een stage. Het panel constateert dat voor studenten van de major AS de mogelijkheid bestaat de minorruimte in te vullen met de minor Middle Eastern Studies. Hierdoor kunnen zij hun relatief elementaire kennis van het Midden-Oosten uitbouwen, terwijl zij daarnaast vanuit hun major tevens beschikken over een hoog taalvaardigheidsniveau Arabisch. Het panel meent dat het voor studenten van het traject MES andersom interessant zou kunnen zijn als zij de mogelijkheid zouden hebben om een minor Aanvullend Arabisch te volgen. Zo zouden zij zich kunnen ontwikkelen tot interdisciplinair georiënteerde Midden-Oostendeskundige met een meer dan basaal taalvaardigheidsniveau Arabisch, hetgeen hun beroepsperspectieven mogelijk ten goede zal komen.

De opleiding wordt afgesloten met de afstudeerscriptie (AS) of het *research project* (MES). De inhoudelijke en procedurele eisen waaraan de scriptie dient te voldoen, zijn helder vastgelegd in het scriptiereglement. Studenten AS dienen onder begeleiding een wetenschappelijk onderzoek op arabistisch gebied uit te voeren en daarvan schriftelijk verslag te doen in een wetenschappelijk betoog. Zij dienen hierbij gebruik te maken van in het Arabisch gestelde bronnen. Van studenten MES wordt hetzelfde verwacht, met dien verstande dat hun onderzoek dient te passen binnen het vakgebied Midden-Oostenstudies en dat zij geen in het Arabisch gestelde bronnen hoeven te gebruiken. Het is de bedoeling dat studenten MES voor hun *research project* voortbouwen op de onderzoeksagenda die zij in de eerdere module 'Middle East Seminar' hebben ontwikkeld.

Oriëntatie

Het onderwijs van de opleiding is voor de beide majoren overtuigend academisch georiënteerd. Hiervan getuigt niet alleen de aandacht binnen het programma voor wetenschapsfilosofie, maar ook de keuze voor onderzoeksintensief onderwijs. Onderzoek wordt op verschillende manieren verweven met het onderwijs. Zo bespreken docenten hun eigen onderzoek in de colleges of tijdens de zogenaamde Onderzoeksavonden, of vertellen zij bijvoorbeeld hoe een bepaalde publicatie tot stand

kwam. Verder is een lezingenreeks over actueel onderzoek binnen het vakgebied georganiseerd door ACMES en in het eerstejaars onderwijs verweven. Daarnaast dragen ook de ruime aandacht voor de opbouw van academische vaardigheden en de training die studenten krijgen in het zelf doen van onderzoek in de vorm van papers en de scriptie bij aan de onderzoeksintensieve aard van het onderwijs.

Naast deze academische oriëntatie, besteedt de opleiding tevens aandacht aan arbeidsmarktorientatie. Dit gebeurt in de vorm van een jaarlijkse Carrière dag met vertegenwoordigers uit het relevante werkveld, maar ook binnen de studiebegeleiding (zie verder Begeleiding).

Onderwijsmethode en werkvormen

Voor beide majors/afstudeerrichtingen hanteert de opleiding, naast de onderzoeksintensieve benadering, tevens een sterk interactieve benadering met veel ruimte voor vragen en onderlinge uitwisseling. Dit geldt ook voor de TCR-brede modules, waarbij deze insteek met name vorm krijgt binnen de werkgroepen. Voor de taalverwerving geldt dat de opleiding nadrukkelijk heeft gekozen voor communicatie als het centrale leerdoel, waardoor er veel aandacht is voor conversatie en leesvaardigheid. Als methode hanteert zij de zogenaamde 'Amsterdamse methode' waarbij een combinatie van dialect en standaard Arabisch wordt aangeboden. Sinds 2015 wordt dit op een geïntegreerde wijze gedaan. Beide vormen worden deels tegelijkertijd aangeleerd. Het panel stelt vast dat deze aanpassing een goede zet was. De studenten vertelden het panel dat zij het taalvaardigheidsonderwijs weliswaar een pittig tempo vinden hebben, maar dat zij er niettemin zeer tevreden over zijn. Verder heeft de aanpassing van het taalvaardigheidsonderwijs geleid tot een lagere studie-uitval, zo heeft het panel vernomen uit de zelfevaluatie.

De opleiding zet een gevarieerde combinatie van werkvormen in die volgens het panel uitstekend past bij de gekozen benaderingen en methode. Voorbeelden van gehanteerde werkvormen zijn hoor- en werkcolleges, discussiebijeenkomsten, veldwerkonderzoek/interview, presentaties, seminars, conversatieopdrachten, luisteropdrachten binnen de digitale leeromgeving of *preliminary reflection*, waarbij studenten hun ideeën, visie en perspectieven op zaken aan het begin van een module vergelijken met die na afronding van de module. Sinds 2018-2019 maakt de opleiding gebruik van *flipping the classroom*, waarbij studenten lesstof voorafgaand aan het college bestuderen en er oefeningen over maken, waarna de stof tijdens het college verder wordt uitgediept of er verder op wordt voortgebouwd. Het panel is hierover positief en moedigt de opleiding aan hiermee nog meer ervaring op te doen.

Studenten wordt ruim voldoende mogelijkheid geboden om zelf richting te geven aan de studie (*student-centred*), bijvoorbeeld door de keuze voor de invulling van de major en minor, door de onderwerpkeuze van opdrachten, maar ook door de mogelijkheid tot het volgen van een *honours*-traject voor studenten met een cijfergemiddelde van 7 in het eerste studiejaar en een nominaal studietempo. Studenten kunnen hierbij kiezen uit een traject dat gericht is op voorbereiding op een toekomstige wetenschappelijke carrière met onder andere een verzwaarde scriptie en een *research* practicum, of een traject gericht op verbreding.

Begeleiding

De opleiding kent een intensieve begeleidingsstructuur die is ingericht conform de facultaire richtlijnen. Elke student krijgt bij aanvang van de opleiding vanuit de staf een tutor toegewezen die de student gedurende het eerste studiejaar begeleidt. De begeleiding richt zich op studievoortgang (o.a. studievaardigheden, studieplanning), het maken van keuzes als onderdeel van de beroepsoriëntatie (bijv. keuze major), het ontwikkelen van een professionele attitude en bij deeltijdstudenten tevens op het samenstellen van een studeerbaar programma. De begeleiding vindt zowel op vaste momenten gedurende het jaar plaats, alsook op verzoek van de student. Vanaf het tweede jaar wordt de studiebegeleiding overgenomen door de studieadviseur. Voor specifiekere vormen van begeleiding zijn er naast de studieadviseur ook de studentendecaan en de studentenpsycholoog. Het panel waardeert het dat de verschillende keuzemomenten die er in de

opleiding zijn (major, minor) expliciet in de begeleiding in het eerste jaar worden geadresseerd. Studenten gaven tijdens het bezoek aan dat nog meer, vroegtijdige aandacht voor arbeidsmarktorientatie studenten kan helpen zicht te krijgen op welke professionele richting zij op zouden willen. Dit zou de studiebegeleiding bij de keuzemomenten adequater kunnen maken, omdat het studiep pad van de student strategischer kan worden uitgestippeld als duidelijk is wat zijn of haar ambities zijn. Het panel adviseert de opleiding de mogelijkheden hiertoe te onderzoeken.

Verder ontvangen studenten ook scriptiebegeleiding. Deze bestaat uit een combinatie van individuele begeleiding op afspraak door een docent met affiniteit met het onderwerp en begeleiding via drie collectieve scriptiewerkgroepbijeenkomsten. Onder leiding van docenten presenteren studenten in de scriptiewerkgroepen resultaten en ingeleverde concepthoofdstukken en geven zij elkaar *peer feedback*. Tevens worden vervolgvragen en struikelblokken gezamenlijk besproken. Begeleidingsmomenten en deadlines zijn vastgelegd in het scriptiereglement.

Zowel voltijd- als deeltijdstudenten vertelden het panel tijdens het bezoek dat zij zeer tevreden zijn over de studie- en scriptiebegeleiding die zij ontvangen. Het contact met de begeleiders (tutor, studieadviseur en scriptiebegeleider) verloopt prima en de lijntjes zijn kort. Hierdoor worden eventuele problemen met betrekking tot de studeerbaarheid van het programma ook snel ondervangen. Ook vinden studenten de kwaliteit van de scriptiebegeleiding goed en vinden zij dat ze daarbij waardevolle feedback krijgen.

Onderwijzend personeel

Het onderwijs wordt verzorgd door docenten van de opleiding Arabische taal en cultuur (voornamelijk major Arabische Studies), docenten van de opleiding Hebreeuwse taal en cultuur (bij major Middle Eastern Studies) en docenten die het onderwijs verzorgen binnen de TCR-brede modules. Het team van de opleiding heeft een totale aanstellingsomvang van 5,01 fte en bestaat uit één universitair hoofddocent, één universitair docent en negen docenten waaronder twee promovendi. Het panel heeft informatie bestudeerd over de behaalde onderwijskwalificaties en onderzoeksexpertise van de docenten en stelt vast dat het docententeam goed gekwalificeerd is om het programma van de opleiding (beide majoren) te kunnen realiseren. Gezamenlijk dekken de docenten een breed palet aan specialisaties binnen het veld af. Alle docenten beschikken over een Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO) of zitten in de afrondende fase van dit traject. De meeste docenten zijn tevens actief op het gebied van onderzoek en opereren ook op internationaal niveau. Zij voelen zich dan ook voldoende toegerust om in het Engels te doceren. De docenten die het taalverwervingsprogramma verzorgen hebben allen de cursus 'Teaching Arabic as a Foreign Language' gevolgd aan het NVIC in Caïro. De docenten beschikken over een uitstekend netwerk, zowel internationaal als binnen Nederland en in het bijzonder Amsterdam, dat zij actief inzetten ten bate van de opleiding. Het panel is van mening dat de opleiding beschikt over een zeer bevoegen docententeam. De studenten zijn uitgesproken positief over hun docenten. Zij waarderen hun enthousiasme, expertise, betrokkenheid en benaderbaarheid.

Overwegingen

Het panel is tevreden over de onderwijsleeromgeving van de opleiding. Het programma (van beide majoren) vertoont een mooie opbouw en inhoudelijke samenhang en de inhoud ervan dekt de beoogde leerresultaten adequaat af. In lijn met haar ambities bevat het programma, in het bijzonder dat van de major Arabische Studies, een relatief genereus percentage taalverwerving. Daarbij heeft het panel grote waardering voor de nadruk die wordt gelegd op het Egyptisch dialect. Het panel is van mening dat het Caïro-programma voor de taalverwerving en als nadere kennismaking met de regio een zeer waardevolle en cruciale rol speelt. De major Middle Eastern Studies biedt een mooi samengesteld en interessant geheel van thematisch ingestoken modules, waarbij studenten grondige kennis van de politieke, religieuze en maatschappelijke aspecten van het Midden-Oosten vergaren en daarbij een interdisciplinair perspectief ontwikkelen. Studenten bouwen tevens basale kennis van het Arabisch op. Het panel meent dat een minor Aanvullend Arabisch, waarbij studenten hun basale taalvaardigheidsniveau Arabisch kunnen verhogen, deze groep studenten nog completer en waardevoller kan maken voor het werkveld. Tevens adviseert het panel de opleiding te onderzoeken

of het Caïro-programma (met een aangepaste invulling) ook structureel mogelijk gemaakt kan worden voor de studenten Middle Eastern Studies.

Het panel is van oordeel dat de onderzoeksintensieve benadering van de opleiding en de expliciete aandacht voor wetenschapsfilosofie goed passen bij een academisch georiënteerde bacheloropleiding, evenals de interactieve onderwijsmethode. De training in academische vaardigheden is tot tevredenheid van het panel recentelijk geïntensiveerd en het panel moedigt de opleiding aan de resultaten van de intensivering goed te blijven monitoren. Het panel is verder tevreden over de op communicatie gerichte insteek bij het taalverwervingsonderwijs en over het gebruik van de 'Amsterdamse methode' met een geïntegreerde aanpak. De ingezette werkvormen zijn gevarieerd, soms vernieuwend en uitstekend gekozen en zijn bovendien in lijn met de gehanteerde onderwijsmethoden en -benadering. Studenten worden daarnaast intensief en adequaat begeleid bij de studie en tijdens het scriptieproces door een zeer bevoegen team van goed gekwalificeerde docenten met een uitstekend ((inter)nationaal en Amsterdams) netwerk. Wel meent het panel dat nog meer en vroegtijdige aandacht voor arbeidsmarktoriëntatie belangrijk is met het oog op de keuzemomenten binnen de opleiding en een goede afstemming van het leerpad van de student op zijn of haar ambities.

Alles overziend, is het panel van oordeel dat de opleiding haar studenten (bij beide majoren) een goede onderwijsleeromgeving biedt die hen in staat stelt om de beoogde leerresultaten te behalen.

Conclusie

Bacheloropleiding Arabische taal en cultuur: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoet'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsbeleid en kwaliteit van toetsing

De toetsing binnen de opleiding volgt de richtlijnen uit het Facultaire Kader Toetsbeleid, dat op zijn beurt is afgestemd op het universitaire toetskader. Het panel heeft het Facultaire Kader Toetsbeleid bestudeerd en stelt vast dat in het kader de universiteitsbrede randvoorwaarden met betrekking tot toetsing voor de faculteit nader zijn uitgewerkt. Het panel is van oordeel dat het Facultaire Kader Toetsbeleid er degelijk uitziet. Het panel is ook te spreken over het gebruik van toetsdossiers voor alle cursussen als handvatten voor een adequate kwaliteitsbewaking van toetsen. De toetsdossiers bevatten onder andere een studiehandleiding, de toetsopgaven, modelantwoorden en een verklaring of er wel dan niet *peer review* op de toets(en) heeft plaatsgevonden. Deze dossiers en hun gebruik zijn recentelijk versimpeld, wat het panel waardeert.

Het panel stelt vast dat de opleiding de toetsing grotendeels conform de facultaire richtlijnen organiseert en vormgeeft. De Opleidingscommissie (OC) vervult hierbij een belangrijke controlerende en adviserende rol. Voorafgaand aan elk onderwijsblok bekijkt de OC de studiehandleidingen en kijkt daarbij in het bijzonder naar de wijze van toetsing (toetsvormen, spreiding van toetsen, weging, etc.).

Wel merkt het panel op dat het toetsplan van de opleiding nog aandacht behoeft. Zo stelt het panel vast dat het toetsplan een adequaat overzicht bevat van de modules met de bijbehorende leerdoelen en de gehanteerde toetsvormen. Volgens het facultaire kader dient het toetsplan zichtbaar te maken hoe toetsvormen, eindtermen en leerdoelen op elkaar zijn afgestemd. Echter, in het toetsplan ontbreekt een overzicht van de koppeling van de modules en leerdoelen aan de beoogde leerresultaten. Om de transparantie van de toetsing te vergroten, beveelt het panel de opleiding aan om ook deze informatie in het toetsplan op te nemen.

De hoofdlijnen van het onderwijsprogramma en de examinering zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregeling (OER). Het panel heeft de OER, de vakbeschrijvingen in de studiegids (inclusief informatie over de toetsing), het toetsplan, enkele toetsdossiers en een representatieve steekproef van toetsen en bijbehorende antwoordmodellen bestudeerd. Op grond van deze documenten constateert het panel dat de toetsing de beoogde leerresultaten van de opleiding (beide majoren) adequaat dekt. Het panel is tevens tevreden over de kwaliteit van de toetsen. De toetsen zijn valide, betrouwbaar en transparant. De opleiding maakt gebruik van een mooi gevarieerd palet aan toetsvormen die uitstekend passen bij de leerdoelen van de modules. Kennis wordt bijvoorbeeld getoetst aan de hand van schriftelijke tentamens, online (luister)toetsen en schriftelijke dictees, terwijl inzicht en toepassing worden getoetst door middel van essay-opdrachten, papers of presentaties. Het toetsen van groepswork wordt bijvoorbeeld gedaan aan de hand van groeps- of duo-opdrachten die zowel op collectief als individueel niveau worden beoordeeld. Vaak wordt per module een combinatie van verschillende toetsvormen ingezet. Daarnaast wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van *peer feedback/review* naast feedback door de docent. Tijdens het bezoek gaven de studenten aan tevreden te zijn over de toetsing binnen de opleiding. Zij weten ruim voor de toetsafname wat er van hen verwacht wordt en zij ervaren de beoordelingen als eerlijk. Verder waarderen zij het dat de toetsing van de meeste modules bestaat uit een combinatie van meerdere en verschillende soorten toetsen. De spreiding van de toetsen is in orde. Wel vinden studenten de toetsdruk aan de hoge kant. Het panel geeft ter overweging mee om sterker in te zetten op formatieve toetsing.

Het panel heeft zich tevens een beeld gevormd van de toetsing in de eindfase. Daartoe heeft het de scripties en bijbehorende beoordelingsformulieren bestudeerd van een representatieve steekproef van twaalf afgestudeerden. Het panel is over het geheel genomen tevreden over de kwaliteit van de toetsing van de eindwerken. Wel signaleert het panel dat over de periode waaruit de geselecteerde scripties en beoordelingsformulieren stammen, er sprake is van een verscheidenheid van soorten beoordelingen/beoordelingsformulieren. Soms was het daarbij voor het panel niet volledig transparant hoe de beoordeling uiteindelijk gewogen werd en zich verhiel tot het toegekende eindcijfer voor de scriptie. Tot zijn tevredenheid constateert het panel dat met ingang van september 2018 een nieuw scriptiebeoordelingsformulier is ingevoerd. Dit formulier ziet er kwalitatief goed uit en het panel verwacht dat bij correct gebruik van het formulier het bovengenoemde bezwaar (deels) zal worden weggenomen.

Het panel constateert verder tot zijn tevredenheid dat conform het vierogenprincipe scripties worden beoordeeld door de begeleider en een tweede beoordelaar. Het panel ziet nog verdere ontwikkelingsmogelijkheden voor de toetsing en beoordeling van de scripties, met name als het gaat om de inzichtelijkheid en de onafhankelijkheid van de beoordelingen. Ten eerste raadt het panel, mede gezien de relatief beperkte omvang van de opleiding, aan om erop toe te zien dat de tweede lezer daadwerkelijk onafhankelijk is. In dit verband zou het wellicht een overweging kunnen zijn om tweede lezers vanuit andere, aanpalende opleidingen te betrekken. Dit zou dan tevens een vorm van kalibratie van de beoordelingen zijn. Ten tweede adviseert het panel ten aanzien van de procedure rondom de beoordeling dat elke beoordelaar een eigen formulier invult met zijn/haar onafhankelijke oordeel. Daarbij adviseert het panel om op een derde formulier het eindoordeel vast te leggen met daarop vermeld hoe dit eindoordeel tot stand is gekomen (bijvoorbeeld via middeling, dialoog).

Examencommissie

De faculteit heeft een centrale examencommissie voor de bacheloropleidingen, die zijn ondergebracht in het College of Humanities (CoH). De CoH-examencommissie bestaat uit negen docentleden, waaronder de voorzitter, en één extern lid. De commissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris en een secretariaat. Binnen de CoH zijn de opleidingen gebundeld in negen onderwijsclusters. Elk onderwijscluster kent een eigen cluster-examencommissie. Ieder lid van de examencommissie CoH is voorzitter van de eigen deelcommissie. De bacheloropleiding Arabische taal en cultuur valt binnen het cluster Taal- Cultuur- en Regiostudies (TCR). De cluster-examencommissie bestaat verder uit gedelegeerden per opleiding of cluster van opleidingen (al naar gelang de omvang). Zij hebben een adviserende stem en bewaken tevens, in nauw overleg met de

CoH-examencommissie, de individuele programma's. Teneinde elkaar voldoende te informeren en tot goede afstemming te komen, vergaderen de voorzitter en ambtelijk secretaris van de CoH-examencommissie viermaal per jaar met de voorzitter en ambtelijk secretaris van de examencommissie van de masteropleidingen en het Dagelijks Bestuur van de faculteit over lopende zaken.

Het panel heeft zich op grond van de zelfevaluatie en het gesprek met de CoH-examencommissie en de gedelegeerde van de opleiding een beeld gevormd over de activiteiten van de CoH-examencommissie. De commissie geeft jaarlijks advies over de nieuwe OER, draagt bij aan de bewaking van het naleven van het toetsbeleid zoals vastgelegd in de OER, controleert in het kader van de diplomatoekenning of studenten aan de eisen in de OER hebben voldaan, stelt eigen Regels en Richtlijnen op en bewaakt de naleving daarvan, treft maatregelen in gevallen van fraude en/of plagiaat en draagt bij aan de professionalisering van examinatoren (bijv. stimuleren van kalibratie binnen het docententeam met betrekking tot het scriptiebeoordelingsproces). Verzoeken van studenten worden in principe afgehandeld door de cluster-examencommissie TCR. Daarnaast onderneemt de CoH-examencommissie verschillende activiteiten die specifiek gericht zijn op de borging van de kwaliteit van de toetsing van de opleiding, zoals het aanwijzen van examinatoren, het controleren van het toetsplan en het jaarlijks controleren van een aantal scripties op kwaliteit en conformiteit met het scriptiereglement. Jaarlijks kiest de CoH-examencommissie in haar jaarplan bepaalde thema's waarop zij zich dat jaar richt. In 2018 zijn bijvoorbeeld het toetsprogramma van de propedeuse en de herkansingsregeling geëvalueerd. In studiejaar 2019-2020 zal gekeken worden naar de leerlijnen en toetsing in de post-propedeutische fase. Over haar activiteiten brengt de commissie jaarlijks verslag uit in het jaarverslag. Het panel is van mening dat de CoH-examencommissie hiermee al een aantal belangrijke stappen zet om de kwaliteit van de toetsing te borgen.

De CoH-examencommissie heeft het panel verteld dat de borging van het Caïro-programma verloopt via de examencommissie Midden-Oostenstudies van de Universiteit Leiden, de penvoerder van het NVIC. Deze examencommissie is tevens verantwoordelijk voor het aanwijzen van de examinatoren die in het NVIC onderwijs verzorgen. Er vindt regelmatig contact plaats tussen de beide examencommissies. Het onderwijs dat studenten binnen het Caïro-programma volgen geldt als extern onderwijs van een geaccrediteerde universitaire instelling.

Het panel stelt op grond van het gesprek met de CoH-examencommissie vast dat deze over een proactieve instelling en de nodige ambities beschikt ten aanzien van de invulling van haar borgingsverantwoordelijkheid. Zo vertelde de commissie het panel dat zij, met het oog op een betere borging van de kwaliteit van de toetsing anders dan de scriptie (de overige vakken), graag een meer systematische controle zou willen opzetten, waarbij de kwaliteit van de toetsing van elk vak eens in de zoveel tijd wordt geëvalueerd. Momenteel ontbreekt het de CoH-examencommissie hiervoor echter aan capaciteit. Met de bestaande activiteiten hoopt de commissie niettemin de belangrijkste van eventuele gebreken eruit te filteren en te kunnen aanpakken. Daarnaast richt de commissie zich op generieke maatregelen met een breedtewerking. Voorbeelden hiervan zijn het actief stimuleren van een kwaliteitscultuur rondom toetsing binnen de docententeams (toetsen gezamenlijk ontwikkelen, kallibratie) of het ontwikkelen van standaard beoordelingsformulieren, zoals het beoordelingsformulier voor presentaties dat zo is opgezet dat het door de jaren heen gebruikt kan worden en zo inzicht kan bieden in de ontwikkeling van de student. Het panel heeft begrip voor de benaderingswijze van de CoH-examencommissie onder de gegeven omstandigheden, al deelt het de mening van de commissie dat een actieve, stelselmatige en systematische evaluatie van de toetskwaliteit van de vakken wenselijk is. Het panel wijst er verder op dat nu de controle in de regel langs meer globale lijnen plaatsvindt, een toetsplan van goede kwaliteit (zie opmerking onder Toetsbeleid en kwaliteit van toetsing) van des te groter belang is om adequaat als borgingsinstrument te functioneren.

Overwegingen

Het panel concludeert dat de opleiding de toetsing grotendeels conform de degelijke facultaire richtlijnen organiseert en vormgeeft. De toetsdossiers bevatten de juiste handvatten voor een goede kwaliteitsbewaking van de toetsen. Om te kunnen fungeren als adequaat borgingsinstrument, zou het toetsplan van de opleiding volgens het panel echter nog verder uitgewerkt moeten worden.

Het panel is van oordeel dat de toetsing binnen de opleiding valide, betrouwbaar en transparant is en de beoogde leerresultaten van de opleiding (van beide majoren) adequaat afdekt. De opleiding maakt gebruik van een mooi gevarieerd palet aan passende toetsvormen. De studenten zijn bovendien tevreden over de toetsing en beoordeling, al vinden zij de toetsdruk aan de hoge kant. Ook over de toetsing in de eindfase (scriptie) is het panel tevreden. Hierbij ziet het panel nog wel ontwikkelingsmogelijkheden, met name als het gaat om het borgen van de onafhankelijkheid van de tweede beoordelaar binnen een relatief kleine opleiding, en ten aanzien van de procedure rondom de beoordeling. Het panel beveelt de opleiding in dit verband aan naast het afzonderlijke formulier waarop elke beoordelaar zijn onafhankelijke oordeel dient te geven, ook gebruik te maken van een derde formulier voor het vastleggen van het eindoordeel. Op dit derde formulier zou tevens vermeld dienen te worden hoe het eindoordeel tot stand is gekomen.

De CoH-examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de toetsing binnen de bacheloropleiding Arabische taal en cultuur. De commissie beschikt over een proactieve instelling en de nodige ambities ten aanzien van haar borgingsverantwoordelijkheden. Aan de hand van een aantal gerichte borgingsactiviteiten, die noodgedwongen langs tamelijk globale lijnen plaatsvinden, en daarnaast via generieke maatregelen met een breedtewerking, borgt de CoH-examencommissie de kwaliteit van de toetsing in belangrijke mate. Wel deelt het panel de mening van de CoH-examencommissie dat een actieve, stelselmatige en systematische evaluatie van de toetskwaliteit van de vakken (anders dan de scriptie) de borging van de toetskwaliteit binnen de opleiding nog verder kan versterken. Daarbij is uiteraard een belangrijke voorwaarde dat de CoH-examencommissie beschikt over de daarvoor benodigde tijd en middelen.

Het panel heeft de positieve aspecten van de opleiding op deze standaard afgewogen tegen de aspecten waarop nog verbetering mogelijk is. Daarbij komt het panel tot de conclusie dat de positieve aspecten het zwaarst wegen. Doorslaggevend hierbij zijn de goede kwaliteit van de toetsing (inclusief de scriptie), de adequate dekking door de toetsen van de beoogde leerresultaten en de proactieve instelling van de CoH-examencommissie.

Conclusie

Bacheloropleiding Arabische taal en cultuur: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoet'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Eindwerken

Voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het panel een steekproef van recent voltooide scripties bestudeerd. Deze steekproef bevatte uitsluitend scripties die geschreven waren door studenten van de major Arabische studies, omdat er ten tijde van de visitatie nog geen scripties waren geproduceerd door studenten die na de propedeuse Arabische taal en cultuur voor de nieuwe major Middle Eastern Studies hadden gekozen. Ook waren er nog geen scripties beschikbaar van studenten die het herziene programma binnen de TCR-structuur hadden doorlopen. De beoogde leerresultaten waarop het oude programma was geënt, kwamen sterk overeen met de huidige beoogde leerresultaten voor de major Arabische studies, met dien verstande dat zij, zoals beschreven onder Standaard 1, minder gericht waren op cultuurgeschiedenis en taalsociologie en meer op taal- en letterkunde. Daarnaast kenden de oude beoogde leerresultaten een iets hoger beoogd

taalvaardigheidsniveau Arabisch, namelijk overwegend B1 (leesvaardigheid B2) dan de huidige beoogde leerresultaten.

De steekproef bestond in eerste instantie uit twaalf scripties. Na bestudering van deze scripties oordeelde het panel dat tien van deze scripties van voldoende tot (zeer) goed niveau waren. Twee van de twaalf scripties achtte het panel echter van onvoldoende niveau. Om een accurater beeld te krijgen van het gerealiseerde eindniveau heeft het panel vervolgens, voorafgaand aan de visitatie, de steekproef met nog eens acht extra scripties opgehoogd naar twintig scripties. Over de kwaliteit van al deze acht aanvullende scripties oordeelde het panel positief. Op grond hiervan stelt het panel vast dat de eindwerken voldoende aantonen dat de afgestudeerden de (oude) beoogde leerresultaten van de opleiding realiseren.

Het panel vindt de scripties over het algemeen helder geschreven en is van mening dat de behandelde thematieken en onderzoeksvragen vaak interessant en relevant zijn voor het vakgebied en soms ronduit ambitieus zijn voor een bachelorscriptie. De scripties kennen vaak een goede onderzoeksopzet met een helder theoretisch kader. Daarbij wordt de keuze van het primaire materiaal vaak goed beargumenteerd en getuigen de scripties ook van een adequaat gebruik van primaire bronnen in het Arabisch. Een aantal scripties getuigen daarnaast van een goede kennis van het Egyptisch dialect en het panel constateert tevens een goede vertaalvaardigheid van Arabische teksten. Eén van de bestudeerde scripties behandelt zelfs complexe klassiek Arabische teksten. Het panel meent dat de scripties hiermee getuigen van de realisatie van het beoogde taalniveau Arabisch. Een aandachtspunt bij de scripties is volgens het panel de omgang met secundaire bronnen. Studenten blijven in sommige scripties wel erg dicht bij de tekst van de secundaire bron. Over het algemeen genomen laten de scripties een adequate, kritische analyse zien. In enkele gevallen, echter, vindt het panel de analyse/reflectie enigszins oppervlakkig en weinig kritisch. Dit is volgens het panel zeker het geval bij de twee als onvoldoende beoordeelde scripties. Daarnaast speelt bij deze twee scripties ook dat er te weinig gebruik gemaakt wordt van secundaire literatuur, dat de keuze voor de methoden voor de beantwoording van de onderzoeksvraag niet adequaat is en/of de (ver)taalvaardigheid onder de maat is.

Het panel heeft over deze tekortkomingen tijdens het bezoek met de docenten en beoordelaars gesproken en heeft vernomen dat in het herziene programma sterker wordt ingezet op de training om met theoretische Arabische bronnen om te gaan. Het is de verwachting dat dit zichtbaar wordt in de scripties van de komende jaren. Daarnaast waren de bestudeerde scripties nog geschreven voordat de huidige leerlijn wetenschapsfilosofie en de huidige vorm van de leerlijn academische vaardigheden in het programma waren opgenomen. Mede gezien de goede kwaliteit van deze leerlijnen (zie Standaard 2), heeft het panel er alle vertrouwen in dat de zwakten die het panel bij de twee als onvoldoende beoordeelde scripties constateert, bij toekomstige scripties niet meer zullen voorkomen.

Niveau afgestudeerden

Uit de gesprekken met de alumni tijdens het bezoek, blijkt dat zij met tevredenheid op de opleiding terugkijken en goed terechtkomen. Vrijwel alle alumni kiezen ervoor om hun studie binnen een masteropleiding voort te zetten, waarbij ongeveer de helft kiest voor de masteropleiding Midden-Oostenstudies van de faculteit. De alumni geven aan dat de overstap naar de masteropleiding zonder problemen is verlopen. Andere afgestudeerden kiezen voor masterprogramma's in binnen- of buitenland, zoals Rechten, Conflict Studies, Development Studies of Internationale Betrekkingen. Afgestudeerden van de opleiding komen (meestal na een aanvullende masteropleiding) vaak terecht in advies- of beleidsfuncties bij lokale, nationale of internationale overheden, NGO's, de media en het (internationale) bedrijfsleven.

Overwegingen

Op basis van een selectie van recent voltooide scripties en de gesprekken met alumni stelt het panel vast dat studenten de beoogde leerresultaten behalen. De scripties zijn relevant en interessant voor het vakgebied en laten een passend niveau zien. In het bijzonder getuigen zij van een goed

taalniveau Arabisch. Met het herziene programma verwacht het panel een verdere verbetering te zien in de kritische omgang met Arabische bronnen in de scripties. Afgestudeerden kijken met tevredenheid terug op de opleiding en stromen veelal door naar een aanpalende masteropleiding, waarbij de overstap moeiteloos verloopt.

Conclusie

Bacheloropleiding Arabische taal en cultuur: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoet'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het oordeel van het panel op de standaarden 1, 2, 3 en 4 voor de bacheloropleiding Arabische taal en cultuur is 'voldoet'. Volgens de beslisregels van de NVAO is het algemeen eindoordeel over de opleiding daarmee 'positief'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *bacheloropleiding Arabische taal en cultuur:* als 'positief'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

Algemene eindtermen

1. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in de wetenschapsfilosofische achtergronden en de wetenschapsgeschiedenis van de geesteswetenschappen in het algemeen en de eigen discipline in het bijzonder. De student is in staat deze kennis en dit inzicht toe te passen in onderzoek en zich een oordeel te vormen over de plaats van het eigen vakgebied ten opzichte van andere geesteswetenschappelijke disciplines en verwante disciplines buiten de geesteswetenschappen.
2. De student is in staat om (vooral op het vakgebied van de opleiding) op een academisch niveau relevante gegevens te verzamelen en te interpreteren met het doel zich een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante wetenschappelijke en – voor zover van toepassing - sociaal-maatschappelijke en/of ethische aspecten.
3. De student is in staat om op een academisch niveau in schriftelijke en mondelinge vorm informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op een publiek van aankomende specialisten op het vakgebied van de opleiding.
4. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in een ander vakgebied dan het vakgebied van de opleiding, waarbij - voor zover dit vakgebied tevens in het voortgezet onderwijs aan de orde is geweest - is voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit is overtroffen. De student is in staat om op dit vakgebied op een academisch niveau relevante gegevens te verzamelen en te interpreteren met het doel zich een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante wetenschappelijke aspecten.
5. De student heeft kennis van en inzicht in enkele specialistische onderdelen van het vakgebied van de opleiding en/of onderdelen van (andere) vakgebieden.
6. De student is in staat om de eigen kennis en het eigen inzicht op dusdanige wijze toe te passen op vakspecifieke vraagstukken, dat dit een professionele benadering van de aan de opleiding gerelateerde werkvelden/beroepen laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en het oplossen van problemen op het vakgebied van de opleiding.
7. De student is in staat om publicaties op het vakgebied van de opleiding die zijn opgesteld in het Nederlands, Engels of de doeltaal van de opleiding te interpreteren en in de eigen oordeelsvorming te betrekken.
8. De student bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie aan te gaan die een hoog niveau van autonomie veronderstelt.
9. De student heeft ervaring opgedaan met het werken in groepsverband en is op basis daarvan in staat over het eigen functioneren in een groep te reflecteren.
10. De student heeft er blijk van gegeven de leer- en planningsvaardigheden te bezitten die noodzakelijk zijn om vakken en de opdrachten die daarvan deel uitmaken binnen de daarvoor gestelde termijn af te ronden.
11. De student is in staat om relevante ontwikkelingen in het vakgebied te verbinden aan een eigen onderzoeksopzet en kan een beperkt aantal analysetechnieken en onderzoeksmethoden zelfstandig toepassen.

Opleidingsspecifieke eindtermen van de afstudeerrichting Arabische studies

1. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in het vakgebied van de opleiding waarbij - voor zover dit vakgebied tevens in het voortgezet onderwijs aan de orde is geweest - is voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit is overtroffen; de student beschikt meer in het bijzonder over de kennis en inzichten die hieronder omschreven zijn.
2. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in de grondbeginselen van de belangrijkste vakgebieden/disciplines van de opleiding, te weten Arabische cultuur en geschiedenis, Arabische literatuur en Arabische taalsociologie.
3. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in de wetenschapsfilosofische achtergronden van onderzoek binnen de vakgebieden/disciplines van de opleiding.

4. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in belangrijke thema's in de wetenschapsbeoefening en/of het wetenschappelijke debat binnen de vakgebieden/disciplines van de opleiding.
5. De student heeft aantoonbare kennis van het begrippenapparaat en de belangrijkste onderzoeksmethoden en -technieken binnen de vakgebieden/disciplines van de opleiding.
6. De student is in staat om de tijdens de opleiding verworven kennis (praktisch) toe te passen in een context die typisch is voor de vakgebieden/disciplines van de opleiding.
7. De student beschikt over aantoonbare vaardigheden die essentieel zijn voor de beoefening van de vakgebieden / disciplines van de opleiding Arabische taal en cultuur, afstudeerrichting Arabische studies, te weten onderzoeksvaardigheden, productieve en receptieve beheersing van de Arabische taal op het hieronder genoemde Common European Framework of Reference (CEFR) niveau. Ook geeft de student er blijk van in correct schriftelijk en mondeling Nederlands verslag te kunnen leggen van deze leerresultaten.

Luisteren	Lezen	Gesprek <i>interactie</i>	Gesprek <i>productie</i>	Schrijven
B2	B2	B2	B1/B2	B1

Common European Framework of Reference (CEFR)

Opleidingsspecifieke eindtermen van de afstudeerrichting Middle Eastern Studies

1. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in het vakgebied van de opleiding waarbij - voor zover dit vakgebied tevens in het voortgezet onderwijs aan de orde is geweest - is voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit is overtroffen; de student beschikt meer in het bijzonder over de kennis en inzichten die hieronder omschreven zijn.
2. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in de grondbeginselen van de belangrijkste vakgebieden/disciplines van de opleiding, te weten cultuur en geschiedenis van het Midden-Oosten, taal & literatuur van het moderne Midden-Oosten, politiek en maatschappij van het moderne Midden-Oosten.
3. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in de wetenschapsfilosofische achtergronden van onderzoek binnen de vakgebieden/disciplines van de opleiding.
4. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in belangrijke thema's in de wetenschapsbeoefening en/of het wetenschappelijke debat binnen de vakgebieden/disciplines van de opleiding.
5. De student heeft aantoonbare kennis van het begrippenapparaat en de belangrijkste onderzoeksmethoden en -technieken binnen de vakgebieden/disciplines van de opleiding.
6. De student is in staat om de tijdens de opleiding verworven kennis (praktisch) toe te passen in een context die typisch is voor de vakgebieden/disciplines van de opleiding.
7. De student beschikt over aantoonbare vaardigheden die essentieel zijn voor de beoefening van de vakgebieden/disciplines van de opleiding, te weten onderzoeksvaardigheden, elementaire receptieve beheersing van de Arabische of Hebreeuwse taal op het hieronder genoemde Common European Framework of Reference (CEFR) niveau. Ook geeft de student er blijk van in correct schriftelijk en mondeling Nederlands verslag te kunnen leggen van deze leerresultaten.

Luisteren	Lezen	Gesprek <i>interactie</i>	Gesprek <i>productie</i>	Schrijven
Arabisch: A2	Arabisch: A2	Arabisch: A2	Arabisch: A2	Arabisch: A1
Hebreeuws: A2	Hebreeuws: A2	Hebreeuws: A2	Hebreeuws: A2	Hebreeuws: A2

Common European Framework of Reference (CEFR)

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA

Propedeuse en Major Arabische Studies

Schematisch overzicht van het programma:

Blok 1 (8wkn)	Blok 2 (8wkn)	Blok 3 (4wkn)	Blok 4 (8wkn)	Blok 5 (8wkn)	Blok 6 (4wkn)
<i>Jaar 1</i>					
Arabische cultuur, islamitische beschaving (600-1600)	De Wereld van de Mens: Inleiding Geesteswetenschappen		De Wereld in Delen: Inleiding Regiostudies	Cultuur & Maatschappij van het Moderne Midden-Oosten	Arabisch in context
Diagnostische toets Nederlands					
Taalvaardigheid Arabisch 1	Taalvaardigheid Arabisch 2		Taalvaardigheid Arabisch 3	Taalvaardigheid Arabisch 4	
<i>Jaar 2</i>					
Wetenschapsfilosofie	Literatures of the Modern Middle East	Modern Arabisch literair discours (leeslijst)	Vrije keuze: buitenlandprogramma		
Arabisch communiceren	Modern Arabisch literair discours				
<i>Jaar 3</i>					
Minor	Minor	Minor	Minor	Minor	Scriptie
Media Arabisch	Koran (+bronteksten)		Arabische literatuurkritiek	Scriptie	

Major Middle Eastern Studies

Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 5	Blok 6
<i>Jaar 2</i>					
Wetenschapsfilosofie	Literatures of the Modern Middle East	Reading List Translated Literature	Zion: Religion and Politics in Judaism and Israel	Sharia and Halakha and the Modernization of Religious Law	Team Research Project
The Middle East: History Politics and Economy	Jihad: Political Islam from the Muslim Brotherhood to IS		Islamicate Art across the Mediterranean World	Heroes and Villains of the Middle East: Ancient and Modern	
<i>Jaar 3</i>					
Minor	Minor	Minor	Minor	Minor	Research Project: Middle Eastern Studies
The Mediterranean and Europe: Contacts, Conflicts and Confluences	Bible & Koran		Middle East: Seminar	Research Project: Middle Eastern Studies	

Blauw = TCR-brede module, Groen = module gedeeld met andere studenten, Oranje = majorspecifieke module

BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA

Opleiding	Letter*
UvA	
B Hebreeuwse Taal en Cultuur	A
B Griekse en Latijnse Taal en Cultuur	B
B Arabische Taal en Cultuur	C
B Nieuwgriekse Taal en Cultuur	D
M Oudheidstudies	E
M Midden-Oosten Studies	F
B Oudheidwetenschappen	G
VU	
B Griekse en Latijnse Taal en Cultuur	H
B Oudheidwetenschappen	I
M Oudheidstudies	J

Dag 1 VU - 17 september		
	8.45	Aankomst panel
8.45	9.00	Installeren panel
9.00	10.00	Voorbespreking opleidingen E, J
10.00	10.45	Startgesprek formeel verantwoordelijken VU / UvA
10.45	11.15	Gesprek met inhoudelijk verantwoordelijken E, J
11.15	11.30	Pauze
11.30	12.15	Studenten opleidingen E, J (= alumni opleidingen B, G, H, I)
12.15	13.00	Docenten opleidingen E, J
13.00	13.30	Lunch
13.30	14.00	Inzien documenten E, J
14.00	14.30	Inzien documenten B, H, G, I
14.30	14.45	Intern overleg t.a.v. Examencommissie VU
14.45	15.30	Examencommissie I (VU opleidingen H, I, J)
15.30	16.30	Voorbespreking opleidingen B, H, G, I
16.30	17.00	Open spreekuur
17.00	17.30	Alumni opleidingen E, J
17.30	18.00	Intern overleg E, J

Dag 2 UvA - 18 september		
	8.45	Aankomst panel
8.45	9.00	Installeren panel
9.00	9.30	Paneloverleg B, H
9.30	10.00	Gesprek met inhoudelijk verantwoordelijken B, H
10.00	10.45	Studenten opleidingen B, H
10.45	11.00	Pauze
11.00	11.45	Docenten opleidingen B, H
11.45	12.15	Paneloverleg G, I

12.15	12.45	Lunch
12.45	13.15	Gesprek met inhoudelijk verantwoordelijken G, I
13.15	14.00	Studenten opleidingen G, I
14.00	14.45	Docenten opleidingen G, I
14.45	15.00	Pauze
15.00	15.15	Paneloverleg t.a.v. Examencommissies
15.15	15.45	Examencommissie II (BA UvA – B, G)
16.45	16.15	Examencommissie III (MA UvA – E)
16.15	16.45	Intern paneloverleg
16.45	17.15	Eindgesprek formeel verantwoordelijken UvA
17.15	17.45	Eindgesprek formeel verantwoordelijken VU
17.45	18.15	Intern paneloverleg B, H, G, I

Dag 3 UvA - 19 september

	9.00	Aankomst panel
9.00	10.30	Vaststellen bevindingen B, E, G, H, I, J
10.30	10.45	Vorbereiden mondelinge rapportage B, E, G, H, I, J
10.45	11.00	Pauze
11.00	11.30	Mondelinge rapportage B, E, G, H, I, J
11.30	12.15	Ontwikkelgesprek VU/UvA (opleidingen B, E, G, H, I, J)
12.15	13.00	Lunch
		<i>Vanaf hier UvA gedeelte van het programma</i>
13.00	14.30	Voorbespreking opleidingen A, C, D, F
14.30	15.15	Gesprek inhoudelijk verantwoordelijken A, C, D, F
15.15	16.00	Parallelsessies (deelpanels) - Studenten/alumni BA Nieuwgrieks (=D) - Studenten MA M-O (=F; = alumni A, C)
16.00	16.45	Parallelsessies (deelpanels) - Docenten BA Nieuwgrieks (=D) - Docenten MA M-O (= F)
16.45	17.15	Alumni MA M-O
17.15	17.45	Open spreekuur
17.45	18.15	Intern paneloverleg D, F

Dag 4 UvA - 20 september

	9.00	Aankomst panel
9.00	9.30	Intern paneloverleg A, C
9.30	10.15	Parallelsessies (deelpanels) - Studenten Arabisch (C) - Studenten Hebreeuws (A)
10.15	11.00	Parallelsessies (deelpanels) - Docenten Arabisch (C) - Docenten Hebreeuws (A)
11.00	11.45	Inzien documenten A, C, D, F
11.45	12.00	Paneloverleg t.a.v. Examencommissies
12.00	12.30	Lunch
12.30	13.00	Examencommissie BA (opleidingen A, C, D)

13.00	13.30	Examencommissie MA (opleidingen F)
13.30	14.00	Paneloverleg
14.00	14.30	Eindgesprek formeel verantwoordelijken A, C, D, F
14.30	16.00	Vaststellen voorlopige bevindingen
16.00	16.15	Vorbereiden mondelinge rapportage
16.15	16.30	Mondelinge rapportage A, C, D, F
16.30	17.15	Ontwikkelgesprekken (sessie I: A ,C ,F / sessie II: D)
17.15		Borrel

BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN

Selectie eindwerken

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek twintig eindwerken bestudeerd van de bacheloropleiding Arabische taal en cultuur. Bij deze opleiding zijn vanaf het academisch jaar 2016-2017 met de invoering van de TCR-structuur de twee majoren Arabische studies en Middle Eastern Studies als aparte afstudeerrichtingen geïntroduceerd. Binnen deze nieuwe afstudeerrichtingen zijn nog geen bachelorscripties afgerond waarmee het panel in de selectie van eindwerken rekening diende te houden. De selectie werd gebaseerd op een lijst van 26 afgestudeerden uit de periode 2016-2018, waarbij werd gezorgd voor een evenwichtige spreiding in cijfers, onderwerpkeuze en begeleiders. De gegevens van de eindwerken zijn bekend bij QANU en zijn op aanvraag beschikbaar.

Bestudeerde documenten

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

Algemene documenten:

- *Facultair rapport onderwijsvisitaties;*
- *Instellingsplan 2015-2020: Grenzeloos nieuwsgierig;*
- *Notitie Taalbeleid onderwijs binnen de FGw: naar een Tweektalige Faculteit;*
- *Facultair Strategisch Plan 2016-2020;*
- *Vooruit Faculteit der Geesteswetenschappen: Innovatie in het bacheloronderwijs 2016-2018;*
- *Kader Toetsbeleid;*
- *Arbeidsmarktperspectief. Een onderzoek naar arbeidsmarktperspectieven onder alumni van de Faculteit der Geesteswetenschappen.*

Jaarverslagen:

- *Jaarverslag 2016-2017, Examencommissie College of Humanities;*
- *Jaarverslag 2017-2018, Examencommissie College of Humanities;*
- *Jaarverslag Opleidingscommissie Midden-Oosten Studies 2016-2017;*
- *Jaarverslag Opleidingscommissie Midden-Oosten Studies 2017-2018.*

Studiehandleidingen, waaronder in *hard copy*:

- *Studiehandleiding 'Arabisch in context';*
- *Studiehandleiding 'Modern Arabisch Literair Discours';*
- *Studiehandleiding 'Jihad: Policial Islam from the MB to IS';*
- *Studiehandleiding 'Media Arabisch';*
- *Studiehandleiding 'Middle East: Seminar'.*

Uitgebreidere informatie over de (toetsing van) modulen via USB-stick en/of elektronische leeromgeving.

